Mlázovice

Kraj: Královéhradecký
Okres: Jičín
Správní obvod: Jičín
GPS souřadnice: 50.411865N, 15.521606E
Nadmořská výška: 304 m n. m.
První pís. zmínka: 1369 (655 let)
Počet obyvatel: 544
PSČ: 507 58
Adresa URL: www.mlazovice.cz

Historie obce Mlázovice

Nejstarší dochované písemné zmínky o Mlázovicích se objevují již v polovině 12. století. Mlázovice během plynoucích staletí poměrně často měnily svého "majitele". Vystřídalo se zde mnoho zemanských a panských rodů. Mnohdy i poměrně významných. Prvním známým držitelem mlázovické tvrze byl, okolo roku 1360, zeman Jiřík z Mlázovic. Na přelomu 14. a 15. století se stal vlastníkem tvrze zeman Všeslav Chod. Těsně před vypuknutím husitské revoluce přešla tvrz na nového majitele, Jana Černína. Protože to byl stoupenec Východočeské panské jednoty, daly se očekávat problémy. Ty také přišly roku 1424 spolu s husitskými vojsky Jana Žižky z Trocnova. Vojska tvrz i celé Mlázovice obléhala, vypálila, vyplenila a zase táhla dál.

Potom už následuje velmi pestrý seznam vlastníků zdejších držav. Počátek 16. století - holovouský rod Karlíků z Nežetic. Za nich byly Mlázovice těsně před r. 1540 povýšeny s velkou slávou na městečko. K tomuto statutu se vázalo i právo pořádat výroční trhy a používat městský znak. Z této doby také pochází základy náměstí, které se vyznačuje pravidelným obdélníkovým půdorysem.

Rok 1594, opět nový majitel, tentokrát mocný rod Smiřických. Mlázovice jsou zahrnuty do jeho hořického panství. Po bitvě na Bílé hoře a po porážce stavovského protihabsburského povstání, je pánům Smiřickým zabaven jejich veškerý majetek, jelikož poslední člen rodu pánů Smiřických ze Smiřic, Albrecht Jan Smiřický, byl vůdcem tohoto povstání. Mlázovicím se však tímto naskytla ta čest, že roku 1621 přešly do rukou samotného velkého Albrechta z Valdštejna. Ten je ale roku 1634 v Chebu zavražděn a Mlázovice, jak jinak, opět mění pána. Tentokrát přišla řada na italský hraběcí rod Strozziů. V průběhu třicetileté války a v posledních desetiletích 17. století se Mlázovice vylidnily a zpustly. V roce 1651 měly dokonce jen 117 obyvatel.

Roku 1714 umírá poslední rodová majitelka - Marie Kateřina Strozziová. Celé hořické panství se poté stává tzv. nadačním panstvím, spravovaným do roku 1750 pražským arcibiskupstvím. Hospodářský a duchovní útlak lidu narůstal a vyvrcholil roku 1775 v rebélii na hořickém panství. Jedním z jejích vůdců byl mlázovský rychtář Matěj Vávra. Tyto nepokoje probíhající v celé zemi vyústily v porážku sedláků u Chlumce, císařskými vojsky. Následovala neradostná doba, během níž docházelo k celkovému úpadku měst a zpomalení rozvoje země.

Během vlády Marie Terezie a později i jejího syna Josefa II. se poměry v zemích českých postupně stabilizují. Má to vliv i na život v Mlázovicích. Obec se postupně začíná zase vzmáhat. Dochází k rozvoji řemeslné výroby a růstu hospodářské situace vůbec. S tím je pochopitelně spojen i vzestup společenského života. Lidé začali mít čas na zábavu všeho druhu. Vytváří se například velmi bohatá tradice mlázovických muzikantů a obrozeneckých kantorů.

V roce 1725 došlo k přestavbě původního dřevěného kostela, připomínaného již v roce 1360. Nejprve byla vybudována zděná základní loď. V roce 1760 se k ní přistavuje i zděná věž. Do ní se přenášejí z dosud samostatné dřevěné zvonice kostelní zvony. Největší zvon na kostele byl ulit roku 1593. Hodiny pocházejí ze zrušeného novopackého kláštera Pavlánů. V roce 1791 se budují u hlavní kostelní věže opěrné pilíře. Dnes je kostel Nejsvětější Trojice státem uznanou památkou.
Mlázovická škola, zmiňovaná již od roku 1619, dostává v roce 1713 podobu nové dřevěné budovy. Pro vysoký nárůst žáků a chatrnost dřevěné stavby se škola roku 1793 dočkala další přestavby a rozšíření. V roce 1735 se v Mlázovicích vytváří trvalá farnost a usídluje se zde kněz. Jako výraz důležitosti a vážnosti městečka a jeho příslušnosti k vyšším správním celkům, byla v roce 1793 postavena na náměstí dřevěná budova obecní radnice s podloubím, podkrovní místností a vížkou.
Ve 20. až 50. letech 19. století postihla Mlázovice vlna požárů. Je otázka, zda to bylo na škodu dalšímu rozkvětu městečka, nebo zda to pokrok spíš urychlilo. Na místech po dřevěných stavbách začaly postupně vyrůstat domy a hospodářská stavení ze, díky blízkosti lomů zde tak typického, pískovcového kamene. Ve 30. až 40. letech 19. století dochází k další úpravě obce. Mlázovice získávají svůj městský ráz. Hlavní silnice se rozšiřují a zpevňují kamenem. Potok, který tekl středem obce, je sveden do potrubí. Náměstí získává nový půdorys. Mlázovice měly v roce 1850 přes 1 000 obyvatel. To z nich dělalo po Jičíně a Hořicích největší středisko v podkrkonošské oblasti.